Ч. 173. Чернівцї, четвер дня 8. (20.) серпня 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Національне питане.

В послїднім часї появили ся в російскій пресї статї, в котрих доказують автори, що національне питане втратило тепер вже свою вагу. В сїй справі пише „Народна Часопись“ таке:

Чого хоче сьвідомий себе нарід, коли домагає ся самостійности? Очивидно не того, щоби лиш з другим народом дерти ся і сварити ся або вести з ним борбу навіть кроваву, як то н. пр. дїє ся вже з давна на Балканї, а тепер головно на Крегї і по части в Македонії. Коли якийсь нарід сьвідомо добиває ся свободи і самостійного житя народного, то хоче, щоби всї ті одиницї, котрих рідна мова лучить в один нарід, могли лекше, свобіднїйше і вигіднїйше жити на сьвітї, щоби не якісь иньші люди, з чужою мовою, лиш всї свої користали з природних богатств якогось краю, щоби всї свої самі так собі зладжували житє, як їм найдогіднїйше, щоби всї, котрих лучить одна і та сама рідна мова, взаїмно собі помагали, значить ся, лиш они самі і для себе вели народну роботу, отже і займали всї ті становища і посади, на котрих найуспішнїйше веде ся робота народна — словом, щоби всї одиницї народу знаходили як найлекше і як найлїпший спосіб до житя. В тім то містить ся все то, що називаємо коротко націоналїзмом або справою народною. Нехай собі буде кождий якої хоче віри, але нехай признає ся до одного і того самого народу і спільно помагає розвивати то житє народне, котре лиш само може піддержати успішно житє одиниць.

Давнїйше мало дбали люди сьвідомо про житє народне і длятого національне питане рішало ся звичайно несьвідомо, случайно. Але в новійших часах зміркували люди важність сьвідомого розвою народного і стали домагати ся длятого своєї самостійности і независимости. З того пішло т. зв. національне питане, та проява в житю народів, що кождий нарід хоче жити своїм власним житєм і домагає ся свободи. Були народи, котрі щасливим случаєм вже давнїйше розвинули ся національно, станули на своїм питомім ґрунтї національнім і тим веде ся тепер дуже добре; але були й народи, котрим так не пощастило ся і они аж тепер, провидївши, зачинають домагати ся своїх прав народних. Що давнїйше робила, так сказати би, сама природа, то хотять тепер люди самі сьвідомо робити, опираючись на природних правах до того. Таких народів, що в наших часах добивають ся самостійности народної, найбільше в Европі на всходї і полудневім всходї. Тут то тепер рішає ся питане національне.

Але до чого ми то все говоримо? — Ось до чого: В послїдних часах пустили ті, котрим питане національне дуже не на руку, котрі хотїли би старшувати над другими народами і гнобити їх дальше так само, як гнобили доси — ті пустили гадку, що питане національне вже пережило ся. Таку гадку пустили деякі російскі ґазети, а ті, котрі так само роблять і до того самого стремлять, що й Росия — до гнобленя народів, підхопили ту гадку та й собі крикнули: Націоналїзм вже пережив ся!

То неправда! Націоналїзм не пережив ся і не пережие ся, доки будуть окремі мови, котрі лучать людий в одиницї висшого степеня, в народи. А що так буде, доки людий стане на сьвітї, то річ певна, бо нїяка сила людска не накаже, не змусить всїх людий на сьвітї говорити одною бесїдою, жити всїм однаково, однаково їсти і убирати ся — не зробить з землї касарню, не упхає всїх людий в ті самі мундури, не заведе їм одну і ту саму команду. Питане національне не лиш не пережило ся, але оно ще що-раз то сильнїйше виступає і роздїляє народи навіть там, до того найменьше можна було сподївати ся і де може найменьше було до того причини, як н. пр. — в Швайцариї.

Що у нас в Австро-Угорщинї вся борба, яка веде ся між народами, є лиш борбою ізза націоналїзму, того не потребуємо доказувати. Навіть ті радикальні партиї, що відкидають націоналїзм, не роблять остаточно нїчого иньшого, лиш борють ся о націоналїзм всїх народів. То само дїє ся і в Туреччинї. І там так само веде ся

Наша антольоґія.

З Ватсона.

Ось ґранат високий, пишний;
Ти его сочистий плід
Ручкою нїжною рвала,
Пурпуровий рвала цьвіт.

Він в опущенім садочку
Вбрав ся в зеленї розмай;
Вбрав его у цьвіти-листе
Знову ясний, теплий май.

Ти-ж примученого серця
Радість вся, єдиний сьвіт,
Ти в моїм житю розбитім
Перший і найкрасший цьвіт — —

Ти в земли лежиш холодній!
І весни тебе вже жар
Не огріє, — не розбудить
Вже тебе любови чар.

В. Щурат.

* * *

Колись був час такий, що я в нїщо не вірив, —
Нї в щасте, нї в добро, нї в Бога, нї в людий;
І жив я з дня на день без віри, без ідей, —
О Боже, я тодї всю силу горя змірив.

Минуло ся і днесь нема менї потреби
Безвіря чорного лякати ся приміт,
Бо хоч і віднїме у мене віру сьвіт,
О мила, все-ж таки я вірити-му — в Тебе.

Богдан Лепкий.

Ситий голодного не знає.

Казка,

Сказати вам байку, паничу? Колись знала багато! А нинї на старости лїт нї ладу не знайду, нї памятию не зведу цїлої думки, бо вісїмдесятка придавила і плечі старечі і гадки молодечі... От і нагадала невеличку казку-билицю, — послухайте, коли ласка: про пана ситого — і про пана голодного. Тепер передновок і голод, бачите, наводить на память давні річи.

Був собі пан дуже великий і дуже богатий. Худібки у него і маєтку велика сила. До того добра тримав не мало всїлякої челядини, що звивалась як муха в окропі, бо на причуд було паниско вибагливе на роботу і нетерпячка. Але се не вся ще біда! Робити — роби, та скоро, та моторно, тільки, щоб пан не бачив, коли будеш їсти. Та бо то і не легко їсти, щоб не вбачив паниско! Гірко бідувала челядина; а то нї віднекатись нї утечи, бо за панщини знайшли і на край сьвіта, а тодї вже били-били, часом аж до смерти.

Мав пан парібка до коний. Той парібок возив его по всїх містах і по всїх панах в гостї і за дїлом всяким. Звав ся Грицько. І любив пан Грицька за те, що добре поводив кіньми, що запрягав на дух, що памятав про кожду паньску дрібницю, але тільки всего, що любив. Грицьку ладь конї! Грицьку запрягай! Грицьку заїзджай! Грицьку, чи всьо в ладї? Грицько повертаєсь як на бритвах. Але чи Грицько їв, про те не спитав паниско нїколи. Надоїло парібкови таке житє. Що тут дїяти? Все ховай ся з кавалком хлїба, а про страву нема що й говорити. Хиба тодї попоїсть, як пан спить, або загуляє...

Було се на польского Петра. Пан попоївши полуденку зо̀ дві годинї — він любив дуже полудновати і було кому, бо і високий був собі, а завгрубшки як стара деревина, — і попивши кавою, закурив люльку. Пускає хмари диму у холодочку.

— Гей, Грицьку! — кликнув. — Їдемо в гостину. Конї на дух! А щоб все сьвітило ся як шкло! Розумно? За годину виїзджаємо.

— Добре, — сказав Грицько, склонив ся та бігцьом побіг ладнати ся.

Вже заїхав. Пан не поквапляє ся; горячо на него ще, а дорога і так не дуже далека. Знакома і панови і Грицькови; хоть би і на потемки то трафлять і заїдуть на час.

Сонце погасало, коли рушили в дорогу.

борба національна, а як видимо зі щораз лїпшим успіхом, бо поодинокі народи вибивають ся чим раз більше зпід panoвaня Турків та стають самостійними. То само жде колись і Росию і тому то она стараєсь тепер вмовити в людий, що націоналїзм перестарів ся.

Як же то він так перестарів ся, коли навіть в так старій і спокійній Швайцариї зачинає відживати? В Швайцариї жили доси спокійно побіч себе Нїмцї, Італїянцї і Французи. Дїлила їх що правда мова і віра, бо там побіч католиків суть і протестанти. Тепер же, як доносять німецкі ґазети, завела ся і там борба о націоналїзм, викликана новим рухом полїтичним і економічним; зазначились вже виразно змаганя, стремлячі до того, щоби народи романьскі, Італїянцї і Французи, віддїлили ся окремо від Нїмцїв. Дотеперішний устрій і лад в швайцарскій републицї вже не вистає народам сего краю і они чим раз більше хотять відлучити ся окремо, жити своїм окремим житєм народним.

Отже націоналїзм не перестарів ся, противно відмолоднїв і набирає чим раз більшої сили; всюди, де глянемо по Европі, видимо єго молодечу животворячу силу. Нема єго хиба там, де завмерло в якімсь народї вже всяке почутє народне, або де так прибите, що не може видобути ся на верх. Але маймо надїю, що націоналїзм віджиє й там, де він нинї зовсїм прибитий і пригноблений. Скоро віджиє в народї націоналїзм, настане з ним і нова сила а тогди і народови та поодиноким єго одиницям стане лекше жити на сьвітї. Але щоби віджив націоналїзм, треба плекати і розвивати почутє народне. Се найважнїйша справа народна.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 19-го серпня 1896.

Цїсарскі уродини. Вчерашний день був день празника для всїх народів Австро-Угорщини. Всї з щирого серця бажали нашому найяснїйшому монархови всякого добра та довгих лїт. Русини з'осібна мають всяку причину обходити той день сьвяточно, бо в одинокій ще Австриї ми жиємо вільним житєм, тут завдяки великодушности нашого цїсаря запоручена всїм народам, отже і нам рівноправність, в Австриї добуваємо ми собі все ширші права, а завдяки ласкавости монарха ми неодно одержали вже добродійство. Тож і не диво, що в цїлій Галичинї і на Буковинї та Угорщинї Русини щиро прилучили ся до молитв иньших народів о добро для свого ласкавого цїсаря. В Чернівцях відправлено у всїх церквах і костелах богослуженя, на котрих явили ся представителї властий. По полудни відбув ся у краєвого президента ґр. Ґоеса великий обід. З хат в серединї міста та з урядів повівали чорно-жовті та синьо-червоні хоругви. Особлившу увагу звернув на себе дім при паньскій улици, де містить ся канцелярия предприємства для заведеня електричного осьвітленя. На гарно прибранім бальконі виднів ся бюст цїсаря, а над бюстом сьвітила ся велика корона, зложена з великого числа електричних лямпок. У Львові відправив кардинал-митрополит Сембратович торжественне богослуженє в архикатедральній церкві сьв. Юра. Як нам телеґрафують, в цїлій державі обходжено вчерашний день торжественно і з всїх уст поплила просьба: Боже, буди покровитель цїсарю, єго краям!

Із Станїславова пишуть нам: Вчера, в день уродин цїсаря, відслужив в місцевій рускій катедрі епископ Юлїян Куіловский в сослуженю своєї капітули торжественну лїтурґію. В катедрі явили ся представителї властий і величезна товпа народу з міста і околиці. — Зрана о 8-ій год. відбула ся на площи військових вправ торжественна полева служба Божа, котру відслужив у відповідно прикрашенім наметї руский військовий душпастир, о. совітник Касиян Куницкий. В богослуженю взяла участь цїла тутешна залога, що задля близьких маневрів збільшена над 3000 люда, під проводом бриґадира кінноти, ґенерала бар. Кравса. Військо дало підчас богослуженя три сальви, по котрих слїдувало по 8 вистрілів арматних. Опісля наступила дефіляда війска і ветеранів при звуках музики 95-го полка піхоти і 32-го баталїона стрільцїв. Між присутними бачили ми старосту і радника намістництва Прокопчиця, радника двору і директора зелїзниць Вербицкого і и. По полудни о 2-ій год. дав офіцирский корпус в салї військового касина обід на 70 осіб, в котрім взяли участь також запрошені начальники тутешних урядів з впр. епископом Куіловским на чолї. Тоаст в честь цїсаря виголосив ґенерал бар. Кравс. Підчас пиру концертувала музика 95-го полку піхоти.

Именованя. На медичнім факультетї львівского унїверситету іменовано професора ческого унїверситету в Празї д-ра Андрія Обжута, професором фармакольоґії і формакоґнозиї проф. д-ра Вацлава Собиральского з Марбурґа, а професором медичної хемії д-ра Володислава Немиловича зі Львова.

Особисті вісти. Радники краєвого суду Володимир Ясеницкий і Артур Фанґор повернули із шестотижневої відпустки.

Мінїстрови зелїзниць ґенералови Ґуттенберґови грозила велика небезпечність в Станїславові, коли мав виїздити на інспекцию до Чернівцїв. Сальоновий віз мінїстра уставлено на шляху гусятиньскім, звідки надходив поїзд. На щастє надїзджаючий машинїст ще в пору запримітив фатальну похибку стациї станїславівскої і поїзд свій здержав.

З черновецкого унїверситету. Професор др. Ернст Ґруза іменований звичайним професором римского права на унїверситетї в Інсбруку. Позаяк проф. Ґруза вибраний на 1896/97 р. ректором нашого унїверситету, то тепер треба буде наново вибирати ректора, котрий мабуть вийде з колеґії професорів правничого видїлу. — Мінїстерство потвердило рішенє професорскої колеґії, котрим іменовано амуензіса при унїверситетскій бібліотецї д-ра Рудольфа Волькана приватним доцентом для новійшої нїмецкої лїтератури при тімже унїверситетї.

В справі дяківскій, котру ми порушили в попередних числах нашої ґазети, одержали ми від одного церковного півця з вижницкого повіта письмо з подякою. Той півець радить, щоби півцї кождого деканату зійшли ся на спільну нараду і вибрали по одному або двох заступників. Відтак заступники зі всїх руских деканатів мали би порадити ся над заснованєм дяківского товариства руского. Волоскі півцї церковні мають вже своє товариство, але оно замісць дяківскою справою інтересує ся лише волоско-національною пропаґандою. Тому повинні рускі півцї церковні лишити всякі спори на боцї і передовсїм старати ся о полїпшенє свого материяльного биту.

Вступні іспити і вписи до ґімназиї в Радівцях відбудуть ся в днях 1-го і 2-го вересня с. р. кождого разу о 8-ій год. зрана.

Осьмішуванє руской мови. В урядовій (!) части часописи Czernowitzer Zeitung з минувшого тижня появило ся знов „Оголошенє", котре ізза численних своїх лексикальних, стилїстичних, правописних і иньших граматичних похибок виставляє руску мову просто на сьміх. Звертаємось проте до в. ц. к. бук. краєвого правительства з запитанєм: Чи знає в. ц. к. пра-

---

Пан гойдаєсь у повозї та покурює люльку, що завбільшки за півкварти, а окута вся в срібло, і замикає ся штудерно накривкою. Цибух до неї предовгий, закінчений здоровою кишкою з білявим бурштином. Ідуть они тихо по грубій верстві пороху, а курява так і хмарою підносить ся зпід копит кіньских і за колесами скорого повозу. Паниско здрімав ся і захропів здоровезно, аж Грицько оглянув ся мимохіть.

— Еге! — подумав Грицько, — добрий вдав ся сон! Може і менї придасть ся на перекуску.

Стримав помалу конї, виймив добрий шматок хлїба, тай шкоботає, а пан хропить — виводить, немов турецка музика пригриває бідному хлопови до полуденку.

От і смеркло ся. Грицько помаленьки рушив кіньми, їде нога за ногою, аж дібрав ся у діброву, через котру саме треба було переїздити, їдучи в гостину.

Ніч стала тиха, — тільки мраки димом нависли над дібровою густо-густо, що здаєсь тобі море не море, пралїси пливучі заливані сїрими фалями. Якась думка майнула в голові Грицька, бо ненадумуючись затримав нагло конї. Повіз став прикро; пана потрясло, — пробудив ся.

— Що се, Грицьку? — крикнув з просоня.

— Ми блудимо пане, — шкрабаючись в голову промовив нїби зі страхом Грицько.

Пан отворив широко очи, і закричав з всеї сили.

— Стій чоловіче! Таж то море — потопимось! Де ми взяли ся над морем? Та-ж коло нас нема нї ставів нї моря...

— Або я знаю, — каже Грицько.

— А може такого тумана пустив нечистий, що менї лїзуть на очи якісь води, лїси, духи...

— То може я, ласки пана прошу, злїз би та пошукав дороги?

— А най Бог боронить! — заперечив пан. — Зачекаймо так трохи, може воно відійде. Тільки біда, що конї нетерпеливі, а не маємо нї вівса нї сїна. Бо й де-ж би хто сподївав ся такої пригоди!

— Я маю сїно, — сказав холодно Грицько.

— Який з тебе лепский парібок! — утїшав ся пан.

— Але де-ж ти єго сховав, та на що?

— Та то таке, прошу ясне пана: наші конї не хотять їсти сїна на імянинах, бо воно з духовини, то я вкрутив собі добрий мотуз з нашого сїна і сховав половину в скринцї на козлї, а половину під повозом.

— Ґе-ґе! — придобрював ся пан. — Ти хлопець, бачу, розумний і дбалий про конї; вже і я не забуду про тебе, коби тільки видобутись з тої біди.

Пан що раз ставав ласкавійший та говіркійший. Не знати, чи такий туман причепив ся з просоня ще, чи трохи і страху набавив ся з першого переляку. І Грицько прибалакує відважнїйше, звичайно, хоче пана потїшити та знай додати відваги. Говорять, говорять, а диво все однаке; звичайно тумана пускає блуд або нечистий. Стало таки пізно. Грицько до скринки, встромив руку, щось виймив на помацки, та похрупує. А пан миленько промовляє:

— А що ти, Грицьку, заїдаєш? Може би ти подїлив ся зі мною; я дуже зголоднїв!

— Прошу, ясне пана, я сїно їм з голоду.

— Сїно? — скривив ся пан, — ану подай менї, стрібую.

Грицько подав панови скрутлець сїна. Пан вложив трошка в рот, обертає зубами — не годен. Нї вгризти нї проковтнути.

— Щасливий ти, Грицьку — прошептав жалісно пан, — ти можеш хоть сїном заспокоїти голод, а я і того не годен!

І задумав ся ясневельможий, і заснув з журби та утоми духової, бо може перший раз за цїле житє налякав ся і зголоднїв, і просив їсти у хлопа...

На лїтї ніч дуже маленька. Заки попасли конї, яло свитати. Грицько помаленьки та тихонько зладив конї і рушив звільна, а пан спав твердо і не храпів тепер вже.

Вже і сонце добре зійшло і звеселило сьвіт Божий, коли Грицько стримав конї перед паньским двором. Пан пробудив ся, — як не той пан! Перше слово сказав:

— Слава Тобі Господи, що ми дома! Віддаш, хлопче, конї другому парібкови, а собі кажи дати вечерю і снїданок в кухни, бо по тім сїнї можна відлежати. А як попоїш добре,

вительство, в який спосіб осмішують і з'огиджують руску мову в его урядових оповіщенях і чи положить в. ц. к. правительство конець сему обиджуваню національних чувств Русинів? Звертаємо заразом на сю справу увагу наших послів і тов. „Руска Рада.“

Союзники „русскихъ консерватистовъ.“ Вихвалюваний без кінця в *Бук. Вѣдомостяхъ* о. Прелїч, парох в рускім селї Брязї, продовжає свою румунїзаторску роботу. Недавно отворив, як ми про се донесли, румунїзаторску читальню „Стелуцу“, а тепер підюдив сей панотчик, що є заразом писарем і т. д., громаду, щоби домагалась запровадженя науки волоскої мови в тамошній школї. Розуміє ся, що покровителї наших „консерватистовъ“ пп. Мустаца, Стирча, Ончул, Воюцкий та Ісопескул попруть се жадане в краєвій радї шкільній так само горячо і успішно, як в Іпотештах. А коли удасть ся їм вивести з Брязи оклеветаного в *Бук. Вѣдомостяхъ* учителя-Русина й замістити яким перекиньчиком, тодї румунїзация бразняньских Гуцулів, розпочата уже в церкві, піде ще гладше на славу і користь о. Прелїча і велике вдоволене *Бук. Вѣд.*, що радї такому спинюваню рускої просьвіти в надії, що тодї лекше прийдесь колись „батюшкѣ“ змосковщити наш нарід. — „Сьмій ся, враже, та не дуже!...“

Нова секта повстає мабуть між прав. румунїзаторами. Ото читаємо на рускім шкільнім сьвідоцтві школи в Іпотештах такий підпис: Ion Voloşciuc, preot rom. ort. or. Отже о. Іван Волоцук є сьвященником римско-православним. Секта ся має мабуть причину в звістнім наклонї Румунів закордоньских до лат. віроісповіданя, до котрого, видко, й наші панрумуни прихиляють ся, щоби доказати й своє походжене від Римлян.

Товариство буковиньских лікарів відбуде в пятницю, дня 21-го с. м., пленарне засїдане, щоби нарадити ся над виборами до палати лїкарів.

До галицкого краєвого видїлу вніс косівский банк християньский за ініциятивою свого директора Дерфлера меморіял, в котрім звертає увагу краєвого видїлу на визискуванє Гуцулів, котрі займають ся випасом худоби, а також на марнованє краєвого богатства через занедбане молочництва. Торговлею худоби займає ся головно жидівске товариство акцийне. Коли зважить ся, що жидівскі спекулянти висилають тисячі бочок бриндзї до Кесмарку на Угорщинї, а по перерібцї вертає та сама бриндзя по далеко висшій цїнї назад до краю, то ясно, що заложене фабрики бриндзї і сирів могло би принести людности і краєви значні зиски, а що найважнїйше, гріш лишав би ся в краю.

Помилуванє Романтична і голосна перед місяцями істория убійства Николая Лаврика любовниками его жінки Настї, двома шваґрами Дмитром Бігуном і Тимком Маничом, закінчила ся тепер. Станїславівский суд присяжних засудив Бігуна і Манича на шибеницю; цїсар помилував їх, а найвисший трибунал перемінив кару смерти на дожизнену вязницю.

Зуби мамута, ваги близько 10 кільоґрамів, знайдено в руслї Сяну під селом Сьвяте, в повітї ярославскім. Оказ той дуже цїнний, поки-що знаходить ся в торговли Досковского в Перемишли, де его можна оглянути.

Зі страху перед військовими вправами втік вояк артилериї Мечислав Каліґа з касарнї у Львові і переховував ся у своїм власнім домі. Однак патролї, що дуже часто до него навідували ся, не давали ему супокою і він рішив повісити ся у власнім городї. На щасте его замітили саме в час і відставили до ратункової стациї, а відтам повезли его до шпиталю, де дезертир прийшов до себе.

Небувале. В Бірчи подав ся цїлий судовий персонал, почавши від начальника аж до слуги, о перенесене.

Справою замаху у Відни займає ся віденьска праса дуже живо. Показало ся, що Словак Гунка цїлком невинний, бо він лише передав бомбу в варстатї Баша, не знаючи о нічім. Властивий виновник Фок хотїв вибухом бомби вбити Баша і оженити ся з єго жінкою, 28-лїтньою гарною женщиною, а з нею дістати також в посїдане цїлий варстат. Жінку Баша арештовано, бо підозрівають, що була в порозуміню з Фоком. Як доносить Sonn u. Montags Ztg., арештовано окрім того ще кілька осіб, котрих імен поки-що не можна оголосити, бо й они знали о наміренім замаху. Сам Фок є чоловік поривистого успособленя. Розповідають, що він сидів в коршмі і весело висьпівував, коли его першу жінку хоронено. В послїднім часї він був без роботи і думав тим страшним злочином прийти до маєтку.

Нова американьска видумка. Величезний розвиток американьского дневникарства витворив в Сполучених Державах цїкавий промисел, — збиранє витинків з часописий. По більших містах витворили ся окремі предприємства збираня тих витинків, котрі приносять властителям немалі зиски. На пр. в Чікаґо єсть таких предприємств кільканайцять. До бюр предприємцїв приходять нераз цїкаві замовленя. Так приміром одно з тих бюр зробило з якоюсь фабрикою штучних рук і ніг умову, що буде ему присилати всї витинки з часописий, в котрих описані нещастні пригоди і случаї, в котрих люди стратили руку або ногу. Иньше знов бюро присилає до фабрики дитячих візків адреси всїх новожеженцїв. По кількох місяцях дістають молоді пари від тої фабрики хороший, ілюстрований цїнник візків. Також і поодинокі особи, учені, політики і т. ин., котрі не мають часу переглядати купу задрукованого паперу, а хотїли би знати, що пишуть о них або о справах, які они порушили, замовляють собі в тих бюрах дотичні витинки ґазет. Чим старші ті витинки, тим дорожші. Найбільше доси, бо 15.000 долярів, заплатило правительство Сполучених Держав за повну збірку витинків з „Новойорского Геральда“ о війнї з рр. 1862—1864, в котрій розходило ся о знесене невільництва в Сполучених Державах.

Сибірску зелїзницю почали будувати 31-го мая 1891 р., а до нинїшного дня віддано вже декотрі викінчені части до публичного ужитку. І так в серпни тамтого року отверто лїнію Челябіньск-Омск в довготі 793 клм., а в жовтни полудневу лїнію Владивосток-Графская в довготі 414 клм. Тепер отворено лїнію Омск-Томск, котра, як звіщають з Петербурга, з кінцем сего року дійде до Красноярска над Єнисеєм. Довгота тої лїнії виносить 1.385 клм. Можна надїяти ся, що 1904 року буде викінчене цїле велитне дїло. Довгота зелїзницї трансибірскої буде виносити 7.609 клм., підчас як віддаль з Парижа до Царгорода виносить лише 3.042 клм., а північно-американьска зелїзниця Central Pacific має 5.357 клм. — По скінченю зелїзницї сибірскої буде можна віддаль з Відня до Владивостока т. є. 11.429 клм., переїхати в 19 днях і 10 годинах. Припустїм, що на тій зелїзници будуть колись курсувати поїзди поспішні зі скоростию 60 клм. на годину, то подорож разом з перестанками тревати буде 9—10 днїв. Що зелїзниця сибірска значить для прискореня сьвітового руху, доказує факт, що при помочи тої зелїзницї можна скоротити подорож з Льондона до Япану (до Наґасакі), або з Льондона до Хіни (до Шанґая) о 10 днїв. Подорож навколо сьвіта буде тревати тілько 42 днїв.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 19-го серпня 1896 року.

Відень. Цїсар надав міністрови заграничних справ ґр. Ґолуховскому ордер золотого руна, міністрови війни Кріґгаммерови великий хрест ордера Леопольда, а ґенерально ад'ютантам Парови великий хрест ордера Леопольда, Больфрасови ордер зелїзної корони першої кляси.

Цетінє. Урядово оголошено заручини княгинї Єлени з престолонаслїдником Італїї. Нарід дуже одушевлений.

Атени. Ґубернатор Ретімнона стягнув військо з околиці до міста. Се зарядженє приписують інтервенциї держав.

то маєш сороковіця на тютюн і пиво. То сїно треба підляти пивом. А як би не помогло, то сейчас приходи до мене, дам вина або яке лїкарство.

Грицько поцїлував в руку ясневельможного, моргнув вусом і повернув кіньми до стайнї, а пан пійшов у палату.

Слуги чекаючи на пана цїлїську ніч і подрімались, сидячи на кріслах; коли-ж ринули двері, всї бігали не своїми ногами. Звичайно по гостинї діставалось всїм і по лайцї і по кулакови, або еще більше. А вже заспати або задрімати ся — то була дуже велика провина! Тепер ясне пан був тільки змучений та невеселий, але дуже ласкавий. Він промовив миленько:

— Дїти, та бо вже розрухайтесь і принесїть їсти, бо я дуже голоден. А не забудьте і про мого Грицька! Він бідачиско крім сїна нїчого не їв.

Служба кинулась здивувана до роботи. За хвилю накрили стіл, нанесли всїх прибагів паньских і пан у перше похвалив і сказав „дякую вам, дїти!“ Снїданок був короткий, бо пан замітав з тарілок все як нова мітла. Все було „дуже добре, дуже смачне!“ На відраду випив пів фляшки доброго вина, а пів фляшки даровав лакеям і Грицькови. Слуги не вірять своїм очам нї ухам, а пан еще каже „випийте здорові!“ Покріпивши ся і стравою і напитком та закуривши пахуче циґаро, паниско вийшов перед палату, бо ранок був такий любий, такий тихий як думки дївочі. Саме тодї надходить з коновками порожними служниця і кланяє ся низенько.

— А куда, Паранько? — питаєсь пан.

— По воду, прошу ясне пана.

— А маєш хлїб з собою?

— Не маю, прошу ласки пана.

— А верни ся, та возьми собі хлїба кавалок, бо можеш заблудити, то дуже зголоднієш.

Слуга поклонилась, пішла за хлїбом. Такий звичай вже у панів, що тільки слухати мають слуги, щоб і не розказували їм.

От і змінило ся у дворі з того часу все на иньший лад. Челядь дивує ся і хвалить собі пана, а пан всїх милує. А вже свого Грицька — не забуде нїколи. Чи дома чи в дорозї хлоп мусить їсти, мало не тріснє, бо можна зблудити! Так то голод зробив з лютого пана людяного господаря. Не дармо то кажуть: ситий голодного не знає! Коби-ж то вигадливі і немилосердні пани хоть раз одніський поголодували, як той наш паниско, то може би й порозуміли той тяжкий та докучливий голод, що морить і тїло і душу хлопску.

Грицько Василишин.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 10-го серпня 1896.

		Львів.						
							Чернівцї.	
Пшениця . .	від	6.50	до	7.—	від	6.70	до	7.—
Жито . . .	„	5.25	„	5.50	„	5.30	„	5.40
Ячмінь бров. .	„	.—	„	.—	„	.—	„	.—
Ячмінь простий	„	4.25	„	4.50	„	.—	„	.—
Овес . . .	„	5.80	„	6.—	„	5.40	„	5.80
Ріпак . . .	„	8.50	„	8.75	„	7.90	„	8.30
Горох . . .	„	4.50	„	8.—	„	4.20	„	7.50
Вика . . .	„	4.50	„	4.75	„	0·—	„	0.—
Льнянка . .	„	0.—	„	0.--	„	0.—	„	0.—
Біб	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Бобик . . .	„	4.25	„	4.50	„	0.—	„	0.—
Гречка . . .	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Конюшина черв.	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0. —
Конюшина біла	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0·—
Конюш. шведск.	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0·—
Кукуруза стара	„	0.—	„	0.—	„	4.40	„	4.80

Хміль 12.— 15.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.75—13.25

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова .	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Скольго і Стрия . .	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Скольго і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Др. Василь Дутчак.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.